

INSTITUTIONEN FÖR FILOSOFI, LINGVISTIK OCH VETENSKAPSTEORI

FIL030 Fortsättningskurs för filosofilärare, 30 högskolepoäng

Intermediate course in philosophy for teachers in upper secondary school, 30 credits
Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori 2022-05-23 och senast reviderad 2023-05-29. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2023-08-28, höstterminen 2023.

Utbildningsområde: Humanistiskt 85 % och Naturvetenskapligt 15 %

Ansvarig institution: Institutionen för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori

Inplacering

Kursen ges som fristående kurs.

Huvudområde

Praktisk filosofi

Teoretisk filosofi

Fördjupning

G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs: godkänt resultat om sammanlagt minst 45 hp från:

- FT1100 Teoretisk filosofi: Grundkurs och FP1100 Praktisk filosofi: Grundkurs, eller
- FG1010 Filosofi: Grundkurs (kritiskt tänkande, historia och normer) och FB1010 Filosofi: Breddningskurs (samhälle, kunskap och värde), eller
- FG1020 Filosofi: Grundkurs (kritiskt tänkande, kunskap och samhälle) och FB1020 Filosofi: Breddningskurs (värde, normer och historia), eller
- FI1100 Filosofi: Grundkurs och FI1150 Filosofi: Grundkurs (samhälle, kunskap och värde)

eller motsvarande.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för centrala begrepp inom klassisk logik, t.ex. sanning, giltighet och härledning, samt hur dessa begrepp förhåller sig till varandra,
- med formella metoder belysa grundläggande filosofiska frågeställningar kring språklig mening, sanning och argumentation,
- benämna, beskriva och kontrastera centrala språkfilosofiska begrepp och teorier,
- uppvisa en grundläggande förtrogenhet med några centrala problem, begrepp och teorier inom Breddningskursens område,
- självständigt analysera, redogöra för och kritiskt diskutera centrala frågeställningar, begrepp och teorier inom modern analytisk metafysik, politisk filosofi eller vetenskapsfilosofi,

Färdigheter och förmåga

- på ett i stort sett korrekt sätt återge resonemang, tankegångar etc. hämtade ur fackfilosofiska originaltexter,
- med hjälp av formella språk klargöra logiska strukturer hos påståendesatser och andra uttryck formulerade i naturligt språk,
- undersöka giltigheten hos formella argument och därvid tillämpa såväl semantiska metoder som formella härledningar,
- visa didaktisk medvetenhet om hur känsliga frågor kan väckas samt hur normer och värderingar sakligt diskuteras i en klassrumsmiljö,
- göra läroplansteoretiskt övervägda urval av undervisningsinnehåll,
- applicera centrala teorier och begrepp inom breddningskursens område,
- strukturera undervisningsmaterial tematiskt och kronologiskt över längre tidsperioder,
- visa förmåga till planering av ämnesöverskridande undervisningssamarbete,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- uttrycka självständiga och nyanserade bedömningar av kvaliteten hos filosofiska argument och teorier,
- ge prov på en öppen och prövande attityd till såväl egna som andras uppfattningar rörande filosofiska frågor.

Innehåll

Kursen består av sex moment: logik, språkfilosofi, breddningskurs och ämnesdidaktik 1 och 2 samt antingen metafysik, politisk filosofi eller vetenskapsfilosofi. Valet mellan

metafysik, politisk filosofi och vetenskapsfilosofi görs i samråd med kursansvarig lärare utifrån studentens tidigare filosofistudier och de filosofiska inriktningar som ingår gymnasieskolans kursplaner i filosofi.

Delkurser

1. Logik (*Logic*), 4,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Momentet ger en introduktion till modern formell logik och dess plats inom analytisk filosofi och relaterade vetenskaper. Centrala begrepp som behandlas är sanning, giltighet och bevisbarhet. Vikt läggs vid både teori och färdighetsträning.

2. Språkfilosofi (*Philosophy of language*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

I momentet behandlas filosofiska problem, teorier och begrepp som diskuteras i samtida språkfilosofisk forskning. De texter som diskuteras inom samtida forskning är en utgångspunkt för kursen, men en viss historisk tillbakablick kan aktualiseras i den mån den har relevans för den samtida språkfilosofin.

3. Ämnesdidaktik 1 (*Subject Matter Education 1*), 3 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Undervisning i den praktiska filosofins område innebär att man aktualiserar frågor av värderande och normativ karaktär av vilka flera på olika sätt kan vara känsliga. I momentet diskuteras hur man väcker känsliga frågor och sakligt diskuterar normativa och värderande uppfattningar i en klassrumsmiljö.

4. Breddningskurs i filosofi (*Diversification Course in Philosophy*), 6 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Momentets inriktning kan variera mellan olika terminer. Några exempel på möjliga inriktningar är livets mening, estetik, moraliskt ansvar, religionsfilosofi, fri vilja, personlig identitet eller tillämpad etik. Momentet ger en grundläggande förtrogenhet med några av den relevanta inriktningens centrala frågeställningar, begrepp och teoribildningar.

5. Ämnesdidaktik 2 (*Subject Matter Education 2*), 3 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Momentet omfattar arbetet med lektionsplanering i längre sekvenser, bland annat terminsplanering. Frågan om undervisningens innehåll – de kunskapsurval som lärare ofrånkomligen tvingas göra – ställs i förhållande till såväl historiska som tematiska kursupplägg. Olika undervisningsformer skärskådas mot bakgrund av vad gymnasieskolans elever förväntas lära sig såväl *i* som *om* respektive område av filosofi. Ämnesdidaktiken förbereder även den blivande filosofiläraren för tvärvetenskapligt arbete i gymnasieskolan.

6. Metafysik (*Metaphysics*), 6 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Inom ramen för delkursen studeras en uppsättning centrala frågeställningar i modern metafysik, inklusive frågor rörande verklighetens grundläggande konstitution (s.k. ontologi). En del behandlar även frågor rörande metafysikens metod och möjlighet (s.k. metametafysik).

7. Vetenskapsfilosofi (*Philosophy of Science*), 6 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Momentet introducerar vetenskapsfilosofiska frågor och teorier från tidigt 1900-tal och fram till samtiden. Exempel och diskussioner berör grundläggande vetenskapsteoretiska frågeställningar rörande ett brett urval av vetenskapsgrenar: naturvetenskap, matematik, samhällsvetenskap och humanvetenskap. Såväl epistemologiska som metafysiska frågor som aktualiseras av vetenskapligt kunskapssökande adresseras.

8. Fördjupning i politisk filosofi (*Second Course in Political Philosophy*), 6 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Momentet ger en fördjupning i politisk filosofi. Syftet är att förse studenten med en förmåga att på ett självständigt sätt analysera och utförligt beskriva och diskutera centrala frågeställningar, begrepp och teoribildningar inom den politiska filosofin, samt hur dessa kan kopplas till olika samtida samhällsproblem.

Former för undervisning

Undervisningen ges i form av föreläsningar, övningar, seminarier och enskilt arbete eller arbete i grupp, med tillgång till lärarens handledning, samt redovisning av uppgifter för övriga deltagare i kursen.

Undervisningsspråk: svenska och engelska

Former för bedömning

Kursen examineras genom inlämningsuppgifter och skriftliga prov. Rättande lärare kan begära komplettering av examination.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinerator inför nästa examinationstillfälle, bör sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och ska bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap 22§).

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinerator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras

minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats. Vad avser praktik och verksamhetsförlagd utbildning gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst betyget Godkänd på samtliga betygsatta moment.

För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs betyget Väl godkänd på moment inom kursen motsvarande minst 15 hp och betyget Väl godkänd eller Godkänd på resterande betygsatta moment inom kursen.

Kursvärdering

Studenter som deltar i eller har avslutat kursen ges möjlighet att anonymt framföra erfarenheter av och synpunkter på denna i en kursvärdering. En sammanställning av kursvärderingen och kursansvarig lärares reflektion tillgängliggörs för studenterna inom rimlig tid efter kursslut. Nästa gång kursen ges presenteras sammanställningen och eventuella genomförda åtgärder.

Övrigt

Kursen kräver tillgång till dator (eller motsvarande) med internetuppkoppling.

Kursen kan inte ingå i examen tillsammans med FT1200, LGFI53 eller LGFI63.